

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **03 Haziran 2026**

Sayı : **19215**

45408

Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **02/06/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Engelli bireylerin ekonomik hayata katılımı çoğu zaman yalnızca ücretli istihdam başlığı üzerinden tartışılmakta; oysa ticaretin, girişimciliğin, üretimin, yatırımın ve işverenliğin içinde yer alan engelli yurttaşlar büyük ölçüde görünmez ve desteksiz bırakılmaktadır. Bir ülkede engelli bireylerin gerçek eşitliği, yalnızca sosyal yardımlardan yararlanabilmeleriyle değil; iş kurabilmeleri, üretim yapabilmeleri, yatırımcı olabilmeleri, kendi işyerlerini açabilmeleri ve ekonomik karar verici konumlara gelebilmeleriyle ve bu konuda önlerindeki engellerin kaldırılabilmesiyle ölçülebilir. Buna rağmen Türkiye'de engelli işverenlerin, girişimcilerin, şirket ortaklarının, esnaf ve sanatkârların ya da yatırımcıların sayısına ilişkin şehir şehir ve sektör sektör görünür, düzenli ve kamuoyuna açık verilerin bulunmaması ciddi bir kurumsal eksikliklerdir.

Bir kamu politikası alanında veri yoksa, o alanda gerçekçi politika üretmek de mümkün değildir. Engelli vatandaşlarımız için ticaret ve üretim hayatında hangi şehirlerde yoğunlaşma olduğu, hangi sektörlerde varlık gösterdikleri, işletme ölçeklerinin ne olduğu, ne kadar yatırım yaptıkları, hangi desteklerden yararlandıkları ve hangi engellerle karşılaştıkları bilinmeden; bu alanda etkili teşvik, finansman, danışmanlık ve mevzuat düzenlemesi geliştirmek mümkün değildir. Engelli bireyler yalnızca çalışan değil, aynı zamanda işveren, üretici, ihracatçı, yatırımcı ve girişimci olarak da

görülmelidir. Ticaret Bakanlığının bu alandaki veri eksikliğini gidermesi ve engelli yurttaşları ekonomik hayatın görünür aktörleri hâline getirecek bir yaklaşım geliştirmesi artık zorunludur. Bu bağlamda,

- 1- Bakanlığınızın kayıtlarında, Türkiye genelinde ticaret hayatı içinde yer alan engelli işyeri sahipleri, engelli işverenler, engelli esnaf ve sanatkârlar, engelli şirket ortakları veya engelli yatırımcılara ilişkin istatistiki veri tutulmakta mıdır?
- 2- Böyle bir veri tutuluyorsa, 2020- 2026 yılları itibarıyla Türkiye’de engelli bireylere ait veya engelli bireylerin ortak olduğu işletme sayısı kaçtır? Bu sayıların illere ve sektörlerle göre dağılımı nasıldır? Bu veriler limited şirket, anonim şirket, şahıs işletmesi, kooperatif, esnaf işletmesi ve benzeri hukuki statülere göre ayrıştırılmakta mıdır?
- 3- Bakanlığınızın kayıtlarında engelli bireylerin yatırımcı, ihracatçı veya üretici olarak yer aldığı işletmelere ilişkin şehir şehir ve sektör sektör ayrıntılı istatistik bulunmuyorsa, bu veriler neden bugüne kadar tutulmamıştır?
- 4- Engelli bireylerin ticaret ve üretim hayatındaki varlığını izlemek amacıyla MERSİS, ticaret sicili, esnaf sicili ve ilgili diğer veri tabanlarında engellilik temelli, gönüllülük esaslı ve kişisel verileri koruyan bir istatistik altyapısı kurulması yönünde çalışmanız var mıdır?
- 5- Bakanlığınız, engelli girişimcilerin hangi sektörlerde yoğunlaştığını, hangi desteklere ihtiyaç duyduğunu ve hangi alanlarda sistem dışına itildiğini ortaya koyacak ulusal bir envanter veya rapor hazırlamayı planlamakta mıdır?
- 6- Türkiye’de ticaret ve üretim hayatında yer alan engelli işveren ve yatırımcıların finansmana erişim, teşviklerden yararlanma, ihracat, dijital ticaret, e-ticaret, ruhsat ve bürokratik işlemler bakımından karşılaştıkları sorunlara ilişkin Bakanlığınızın yaptığı bir çalışma var mıdır?
- 7- Engelli bireylerin yalnızca çalışan olarak değil, işveren ve yatırımcı olarak da desteklenmesini sağlayacak özel bir ticaret ve girişimcilik stratejisi hazırlanmakta mıdır?